

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันอังคารที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และ
นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง
ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๘ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม
ตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทั่งถาม	(ไม่มี)

เรื่องด่วน

จำนวน ๒ เรื่อง

เรื่องด่วนที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือ
ซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ.
แถลงรายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อที่ประชุมและผลการพิจารณาดำเนินการ
ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและวุฒิสภา การพิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้า แล้วได้สรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า มีจำนวน ๓ มาตรา และมีบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการไม่มีการแก้ไข ไม่มีกรรมการสงวนความเห็น และมีสมาชิกวุฒิสภา คือ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร สงวนคำแปรญัตติในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญมีข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่างคำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม แล้วลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนน ๑๙๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง ๕ เสียง ไม่ลงคะแนน ไม่มี และมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

**เรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว**

ผลการพิจารณา

นายลักษณะ วจนานวัช ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แดงรายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผลการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและวุฒิสภา และการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้า แล้วสรุปผลการพิจารณาต่อที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๑๓ มาตรา คณะกรรมการวิสามัญไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ไม่มีกรรมการวิสามัญสงวนความเห็น ไม่มีสมาชิกวุฒิสภาเสนอคำแปรญัตติ และคณะกรรมการวิสามัญมีข้อสังเกตบางประการต่อร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา

ต่อมาที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่างคำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วได้ลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๑๘๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง ๔ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง และมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ปรึกษาที่ประชุมเพื่อขอให้ยกระเบียบวาระที่ ๖.๑ ญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มเติมเป็น ๕ คณะ นายเสรี สุวรรณภานนท์ เป็นผู้เสนอ ขึ้นมาพิจารณาก่อน ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้พิจารณา

**๖.๑ ญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการในการพัฒนา
การเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มเติม นายเสรี สุวรรณภานนท์ เป็นผู้เสนอ**

ผลการพิจารณา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้เสนอญัตติ ได้เสนอเหตุผลของการเสนอญัตติเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมว่า ตามที่ข้อบังคับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง อาจตั้งคณะกรรมการได้ไม่เกินคณะละสี่คณะ คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า การเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งและส่งผลโดยตรงกับการเมืองของประเทศ สมควรที่จะติดตามศึกษาการเลือกตั้งทั้งสองส่วนและนำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเมืองของประเทศ

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติให้ที่ประชุมมีมติใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี เพื่อตั้งคณะกรรมการในการพัฒนาการเมืองฯ ขึ้น อีกคณะหนึ่ง รวมเป็น ๕ คณะ เพื่อทำหน้าที่ ๑) ติดตาม รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาและนายกเมืองพัทยา การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่าง และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ๒) รับฟังความคิดเห็นของประชาชนทางการเมือง รวบรวมความคิดเห็น และวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเมือง ๓) พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเรื่องที่ประธานวุฒิสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภามอบหมาย เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา โดยใช้งบประมาณภายใต้วงเงินงบประมาณที่คณะกรรมการได้รับจัดสรร

ที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตติดังกล่าว และลงมติเห็นชอบให้ข้อมติใช้ข้อบังคับข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี ให้คณะกรรมการตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมได้อีก ๑ คณะ รวมเป็น ๕ คณะ

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๕ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง อุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy Industry) ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) ประธานคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม (นายเจน นำชัยศิริ) ประธานคณะทำงานศึกษาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ (นายธนากร วิริยะประเสริฐ) และคณะทำงานศึกษาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ และเลขานุการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์เทอดศักดิ์ ศรีสุรพล) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า อุตสาหกรรมชีวภาพถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีแนวคิดหลักคือการทดแทนการผลิตในรูปแบบเดิมที่ใช้ทรัพยากรชนิดที่ใช้แล้วหมดไปเปลี่ยนมาเป็นการใช้ทรัพยากรชีวภาพและชีวมวลที่เป็นทรัพยากรทดแทนเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ อุตสาหกรรมชีวภาพถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ชีวมวลจากภาคการเกษตรเป็นวัตถุดิบผ่านกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีชีวภาพเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพต่าง ๆ ซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีคุณสมบัติที่สามารถทดแทนผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเคมีได้ ดังนั้น การมีแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลเชิงประจักษ์อย่างแท้จริง ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพจากกรณีศึกษาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและอ้อย พร้อมวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและห่วงโซ่คุณค่า เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยมีจุดแข็งที่สำคัญคือการเป็นแหล่งวัตถุดิบชีวมวลจากภาคการเกษตรทั้งปาล์ม น้ำมัน อ้อย และมันสำปะหลัง รวมถึงเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบตั้งต้นที่สำคัญของอุตสาหกรรมชีวภาพ อีกทั้งยังมีวัตถุดิบชีวมวลที่เหลือจากกระบวนการผลิตในภาคการเกษตรเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีศักยภาพมากพอที่จะเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตดังกล่าวเป็นวัตถุดิบ นอกจากนี้ คณะกรรมการได้ทำการศึกษาแนวคิดอุตสาหกรรมชีวภาพและตัวอย่างแนวนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของประเทศต้นแบบ ซึ่งพบว่าในแต่ละประเทศจะมีแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพที่คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันในด้านประเด็นของเนื้อหาเนื่องจากบริบทของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน รวมทั้งได้ศึกษาข้อมูลอุตสาหกรรมชีวภาพของประเทศไทย ทั้งนี้ คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า ควรมีมาตรการขจัดอุปสรรคและสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพของประเทศไทย และควรกระตุ้นอุปสงค์การบริโภคผลิตภัณฑ์ชีวภาพภายในประเทศ รวมทั้งควรพัฒนาภาคการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและรายได้เพิ่มเติมให้แก่เกษตรกร ตลอดจนควรส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมชีวภาพขั้นกลางและขั้นปลาย นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมในรูปแบบ Biorefinery complex และส่งเสริมการรับซื้อวัสดุเหลือทิ้งจาก

ภาคการเกษตรเพื่อให้เป็นเชื้อเพลิงชีวมวล รวมทั้งควรสนับสนุนและส่งเสริมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตประกอบการอุตสาหกรรมชีวภาพเพื่อผลักดันประเทศเป็น Bio Hub of ASEAN โดยเร่งดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตประกอบการอุตสาหกรรมชีวภาพในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ลพบุรี อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา ให้แล้วเสร็จ

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า การศึกษาเรื่องอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพเป็นเรื่องที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งนี้ เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยเห็นว่าการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงปัจจัยที่เป็นผลกระทบในการทำให้อุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพเกิดขึ้นได้อย่างครบวงจรและตลอดห่วงโซ่ได้อย่างแท้จริงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งในส่วนห่วงโซ่ที่เป็นต้นน้ำควรให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของเกษตรกรและการสร้างความแข็งแกร่งจากชุมชน และควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้การผลิตผลิตภัณฑ์ชีวภาพของประชาชนมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ควรศึกษาการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมชีวภาพจากต่างประเทศและควรศึกษาโดยเจาะจงให้ได้ว่าเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องริเริ่มและดำเนินการ เพื่อให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงอันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนในเรื่องดังกล่าวได้อย่างเป็นผล อีกทั้งควรพิจารณานำหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้กับเรื่องอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพด้วย

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) และคณะทำงานศึกษาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ (นายบุรินทร์ สุขพิศาล) ได้ร่วมกันตอบชี้แจงว่า ในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลควรต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการผลิตของเกษตรกรด้วย โดยนโยบายที่เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องริเริ่มและดำเนินการนั้น คณะกรรมการจะนำไปพิจารณาในรายละเอียดต่อไป ทั้งนี้ ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศในการผลิตอุตสาหกรรมชีวภาพอยู่ จึงทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบ ในส่วนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องขณะนี้ อยู่ระหว่างการผลักดันของรัฐบาล ในส่วนวัตถุดิบที่มีความแปรปรวนซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพนั้น เกิดจากความผันผวนของราคาในต่างประเทศและจำนวนสินค้าในคลังสินค้าในประเทศ ทั้งนี้ ในส่วนปัจจัยที่ไม่มีความเชื่อมโยงกันจะสามารถแก้ไขได้ด้วย Biorefinery ในส่วนปัจจัยด้านการตลาดต้องศึกษาถึงกลไกตลาดโลกด้วย เนื่องจากสินค้าที่ได้จากการผลิตจากอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นสากล นอกจากนี้ ในการนำการวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้ลงทุน และเห็นด้วยกับการนำหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เกิด Green Economy มาใช้กับเรื่องอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

รองประธานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คนที่สอง (พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร) ได้เสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) มีความสำคัญต่อภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยจากข้อมูลทางสถิติที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันพบว่า ปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) มีเป็นจำนวนมากทั้งเรื่องค้างสะสม และเรื่องที่ได้รับเข้ามาใหม่ แม้ว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจะได้กำหนดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรมแล้วก็ตาม คณะกรรมการจึงมุ่งศึกษากระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น แต่ไม่รวมถึงกระบวนการภายหลังการมีมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของเจ้าพนักงานของรัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับเรื่องกล่าวหาจากประชาชน และสามารถส่งต่อคำกล่าวหาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแทนได้ในบางกรณี ซึ่งผู้ยื่นคำกล่าวหาสามารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ได้หลายวิธี ได้แก่ การกล่าวหาเป็นหนังสือ การกล่าวหาด้วยวาจา แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนผ่านเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช. ร้องเรียนผ่านทางโทรศัพท์ ร้องเรียนผ่านเครือข่ายเฝ้าระวังของสำนักงาน ป.ป.ช. กล่องรับเรื่องร้องเรียน หรือช่องทางอื่น ๆ เช่น Facebook Application Line ซึ่งจากการศึกษาพบปัญหาทั้งในเรื่องการตรวจรับคำกล่าวหา กระบวนการรับคำกล่าวหา กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง ปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมาย เช่น ระบบการตรวจรับคำกล่าวหาแสดงสถิติจำนวนคำกล่าวหาที่รับจำแนกตามแหล่งที่มาหรือช่องทางการร้องเรียน แต่ยังไม่ปรากฏข้อมูลที่ชัดเจนที่จะสะท้อนถึงการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ของเรื่องกล่าวหาที่ดำเนินการแล้วเสร็จได้ คำกล่าวหาที่มีรายละเอียดเพียงพอและไม่มีรายละเอียดเพียงพอ ซึ่งคำกล่าวหาที่ไม่มีรายละเอียดเพียงพอไม่สามารถอธิบายได้ว่าต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร ทำให้เสียเวลากับเรื่องที่ไม่จำเป็น เกิดภาวะงานล้นคน แบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแสหรือการร้องเรียน ไม่แสดงให้เห็นถึงวิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งรายละเอียดของคำกล่าวหาที่เพียงพอต่อการรับไว้พิจารณา สำนักงาน ป.ป.ช. ขาดการแยกแยะงานในส่วนกระบวนการและการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการคัดกรองข้อมูล ทำให้การบริหารจัดการเรื่องกล่าวหาเกิดความล่าช้า สำนักงาน ป.ป.ช. จึงควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินการในทุกขั้นตอนโดยเฉพาะการตรวจรับคำกล่าวหา

ของหน่วยงานในสังกัด โดยปรับปรุงกระบวนการรับคำกล่าวหาจากเดิม ๓ ขั้นตอนหลัก เป็น ๔ ขั้นตอนหลัก คือ (๑) ขั้นตอนการรับคำร้องเรียน (๒) ขั้นตอนการตรวจเงื่อนไข (๓) ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น และ (๔) ขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น สำหรับการมอบหมายงานแก่บุคลากรต้องสอดคล้องกับประเภทงาน ระดับงาน และความรับผิดชอบของบุคลากรนั้น ๆ และในกรณีการปฏิบัติการกิจ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งสามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ พนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ดำเนินการแทน หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีมาตรการและแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงานในภารกิจดังกล่าวอย่างเสมอภาค มีการพัฒนาและปรับแก้กระบวนการ ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ มีการวางแผนการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนของกระบวนการ รับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีความเหมาะสม ครบถ้วน และครอบคลุมหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งควรมีการปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประเมินความเสี่ยง การทุจริต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และลดปัญหาที่ทำให้เกิดการคั่งค้าง ของเรื่องกล่าวหา

ภายหลังที่คณะกรรมการไต่สวนรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีดัชนีแสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการที่สามารถลงโทษ ผู้กระทำความผิดได้อย่างจริงจังและรวดเร็ว มีมาตรการกั้นกรองการรับคำกล่าวหาเพื่อลด การยื่นคำกล่าวหาที่เป็นการกลั่นแกล้ง ควรสร้างระบบหรือแพลตฟอร์มในการตรวจสอบคำกล่าวหา และชื่อผู้กล่าวหาและมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับองค์กรอื่นที่อาจจะได้รับคำกล่าวหาด้วย เช่น สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ และควรมีการรายงานข้อมูล สถิติของเรื่องที่ได้รับมาดำเนินการในแต่ละปีโดยแยกเป็นเรื่องที่มีมูลและมีหลักฐานเพียงพอ เรื่องที่มีมูล แต่มีหลักฐานไม่เพียงพอ และเรื่องที่ไม่มูล (เรื่องกลั่นแกล้ง) เพื่อเผยแพร่ให้ทราบด้วย รวมทั้งในการประสาน ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอข้อมูลและรายละเอียดที่มีการกล่าวหา เมื่อพิจารณาแล้วไม่มีการตั้ง คณะกรรมการไต่สวน ควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ประธานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ (นายก้านรงค์ จันทิก) ได้ชี้แจงประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา สรุปได้ว่า กระบวนการรับคำกล่าวหาโดยเฉพาะขั้นตอน การตรวจรับคำกล่าวหาเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะส่งผลให้การดำเนินคดีมีความรวดเร็วขึ้นหากมีข้อมูลที่ ชัดเจนตั้งแต่ในเบื้องต้น โดยเห็นด้วยกับข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจจะมีการรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบ และการทำงานร่วมกัน หลายองค์กร รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร ถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบ ด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป

๔.๓ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาลพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล (พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ) รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล (นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์) กรรมการ ในฐานะรองประธานคณะอนุกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ คนที่หนึ่ง (พลเอก พิสิทธิ์สิทธิสาร) รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล (หม่อมหลวงสกุล มาลากุล) กรรมการ ในฐานะรองประธานคณะอนุกรรมการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล (นายสัญญาชัย จุลมนต์) และรองเลขานุการคณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ (นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า

คณะกรรมการได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านที่ ๑๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ และยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต หรือ CPI ของประเทศไทย ดีขึ้น ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายคะแนนอยู่ที่ ๔๕ คะแนน เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยในช่วงระยะเวลา ๑ - ๒ ปีแรก (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓) เป็นการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการ และปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาปีที่ ๓ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เป็นการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาเกี่ยวกับกลไก กระบวนการ และมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และพิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ได้แก่ การพิจารณาศึกษา เรื่อง คดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดีแต่ไม่ได้ดำเนินการบังคับคดีเป็นเหตุให้รัฐเสียหาย เรื่อง การจัดทำระบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ในรูปแบบ QR Code หรือ “๑ โครงการ ๑ QR Code” เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบและป้องกันการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ และเรื่อง แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) อีกทั้งการพิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านที่ ๑๑

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๖ การปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตรากฎหมายและแก้ไขกฎหมาย ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ จำนวน ๘ ฉบับ (พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ท. เรื่อง การส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติการรับสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐและรางวัลจากการแจ้งเบาะแส พ.ศ. ๒๕๕๔ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของนิติบุคคลและผู้ร่วมกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ และร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการฟอกคตปิตปากในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ พ.ศ.) และกฎหมายระดับอนุบัญญัติ จำนวน ๓ ฉบับ (ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. และร่างระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๖ วรรคสอง) **ในห้วงระยะเวลาปีที่ ๔ - ๕ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) จะเป็นการพิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวม ๑๑ ฉบับ ดังกล่าวข้างต้น** นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการได้นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการทั้ง ๔ คณะ สรุปได้ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้มีการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม จำนวน ๔ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๒๒ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป มีการติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ในห้วงเวลาเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔ ทั้งในส่วนของประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม และประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ ด้านการปราบปราม อีกทั้งได้มีข้อเสนอแนะการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมปฏิรูปของหน่วยงานภาครัฐ ศูนย์กลางข้อมูล (Clearing house) การคุ้มครองพยานการแจ้งเบาะแสการทุจริต การบูรณาการฐานข้อมูลและการลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ และการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย รวมทั้งได้เสนอความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้วย

๒. คณะอนุกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการกระทำความทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่สำคัญ เช่น กรณีผู้ใหญ่บ้านหนองประชุม หมู่ ๖ ตำบลวังดั่ง อำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน เรื่องร้องเรียนการทุจริต ประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกลำพาน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี รวมทั้งพิจารณากำหนดแนวทางการพิจารณาการศึกษาตรวจสอบความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการรถไฟทางคู่ ๒ เส้นทาง (ใหม่) จำนวน ๕ สัญญา วงเงินงบประมาณ ๑.๒๘ แสนล้านบาท ในเส้นทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของกระทรวงคมนาคม โดยได้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

๓. คณะอนุกรรมการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องสำคัญ เช่น กรณีการดำเนินการบังคับคดีเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี กรณีการให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กรณีการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดทำโครงการจัดซื้อเสาไฟฟ้ารูปประติมากรรมกินรี ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ขององค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนที่สำคัญ เช่น เรื่อง ขอให้พิจารณาคุณสมบัติการแต่งตั้งบุคคลก่อนเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์ เรื่อง ติดตามแจ้งมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีการตรวจสอบการใช้งบประมาณต่อเติมโรงครัวประกอบอาหารของโรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ติดตามผลการสอบสวนคดีผู้บริหารโรงพยาบาลกมลาไสย กระทำการโดยไม่ชอบในการจัดซื้อจัดจ้างยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา

๔. คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่สำคัญ เช่น กรณีขอให้ดำเนินการตามกฎหมายกับพลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสุหายานนท์ รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย และขอความเป็นธรรมในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีการกล่าวอ้างว่าผู้บริหารสำนักงาน ปปง. สั่งให้ยุติเรื่องร้องเรียนของบริษัท โพลาลิส แคปปิตัล จำกัด (มหาชน) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีขอความเป็นธรรมให้แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลล้านนา กรณีคณะบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย และผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีกลั่นแกล้งผู้ได้บังคับบัญชา ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กรณีขอความเป็นธรรมที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต กรณีขอร้องเรียนพฤติกรรมข้าราชการระดับสูงในกระทรวงคมนาคมทุจริต

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ต้องนำข้อเสนอขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) มาพิจารณาดำเนินการอย่างจริงจัง เช่น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การป้องกันขัดกันแห่งผลประโยชน์ การควบคุมตรวจสอบใช้จ่ายเงินทางด้านการเมือง อีกทั้งต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และควรกำหนดให้การทุจริตภาครัฐ โดยเฉพาะการร้ายวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นประเด็น Big Rock รวมทั้งเพิ่มความชัดเจนเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

ประธานคณะกรรมการได้ตอบชี้แจงว่า เป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการในห้วงระยะเวลา ๕ ปี สอดคล้องกับข้อเสนอและความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาทั้งในเรื่องการตรวจสอบการทุจริต การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ซึ่งคณะกรรมการจะได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบรายงานดังกล่าว

**๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดทำระบบการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบ
เรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาลพิจารณาเสร็จแล้ว**

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล (พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ) ได้เสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ด้วยสถานการณ์การทุจริต (Corruption) เกี่ยวกับการซื้อจัดจ้างในโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ เป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศ เนื่องจากการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโครงการประเภทก่อสร้างเป็นโครงการที่มีมูลค่างบประมาณสูงที่สุดในทุกปี และมีแนวโน้มมีจำนวนโครงการและมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น ประกอบกับข้อมูลดัชนีชี้วัดความโปร่งใสหรือดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน หรือ (Corruption Perceptions Index : CPI) ซึ่งองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) หรือ TI ได้แถลงรายงานดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า ประเทศไทย มีคะแนนจำนวน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และอยู่ในอันดับที่ ๖ ของกลุ่มประเทศอาเซียน สะท้อนความหมายว่า การทุจริตหรือคอร์รัปชันในประเทศไทยยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง มีผลกระทบต่อโดยตรงต่อประชาชนในการใช้ประโยชน์จากโครงการที่ภาครัฐดำเนินการซื้อจัดจ้าง และยังส่งผลต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศในสายตานักลงทุนต่างชาติ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้ศึกษาและจัดทำระบบติดตามตรวจสอบและป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในการซื้อจัดจ้างของภาครัฐในรูปแบบ QR Code (Quick Response Code) ที่สามารถใช้สมาร์ทโฟนเพื่ออ่านข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อความ เบอร์โทรศัพท์ URL เพื่อเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ซึ่งเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารการซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เป็นการเปิดเผย โปร่งใส และมีกลไกในการป้องกันปราบปรามการทุจริตในทุกขั้นตอน ซึ่งการศึกษาของคณะกรรมการในเรื่องนี้ จะเป็นเครื่องมือหรือกลไกสำคัญในการเปิดโอกาสและสร้างแรงจูงใจให้เครือข่ายภาคประชาสังคมหรือประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมเฝ้าระวัง สอดส่อง และแจ้งเบาะแสการทุจริตในพื้นที่ของตน เนื่องจากประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบการบริหารการซื้อจัดจ้างโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ ในรูปแบบ “๑ โครงการ ๑ QR Code” โดยมีการติดรหัส QR Code ดังกล่าวไว้ตามป้ายโครงการต่าง ๆ ทำให้สามารถตรวจสอบกระบวนการซื้อจัดจ้างโครงการได้ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และสิ้นสุดโครงการ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง สอดส่องพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส โดยประชาชนสามารถรวบรวมข้อมูลสำหรับการร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสได้โดยสแกน QR Code เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบได้ ซึ่งการจัดทำรูปแบบ QR Code ถือว่าเป็นรูปแบบที่ให้ความสะดวก ไม่ซับซ้อนและมีขั้นตอนที่ง่ายในการดำเนินการซึ่งผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินการโดยไม่ต้องใช้จ่ายงบประมาณเพิ่ม จึงไม่มีปัญหาเรื่องขาดแคลนคนและขาดงบประมาณ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีควรออกมาตรการหรือนโยบายผ่านมติคณะรัฐมนตรีสั่งการหรือบังคับให้ทุกหน่วยงานที่ดำเนินการซื้อจัดจ้าง ต้องจัดทำ QR Code ไว้ที่ป้ายโครงการและต้องกำหนดไว้ในข้อกำหนดขอบเขตและรายละเอียด (TOR) และในสัญญาด้วย เพื่อให้ทุกหน่วยงาน

ดำเนินการเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยอาจเชื่อมโยงผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP) หรือโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST) ของกรมบัญชีกลาง หรือระบบ eMENSCR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และโครงการอื่น ๆ ระบบดังกล่าวควรเพิ่มช่องทางให้สามารถเชื่อมต่อการรับเรื่องร้องเรียนได้ด้วย โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบเรื่องการทุจริตเป็นการเฉพาะ เช่น ป.ป.ช. ป.ป.ท. สตง. หรือ บก. ปปป.

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า การจัดทำ “๑ โครงการ ๑ QR Code” เป็นโครงการที่ดีที่สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยการดำเนินการในเรื่องนี้จะบรรลุผลควรประชาสัมพันธ์ไปยังชุมชนระดับหมู่บ้านและระดับตำบลเพื่อให้เข้าใจและเข้าถึงโครงการดังกล่าวด้วย ซึ่งแพลตฟอร์มการเสนอความเห็นหรือส่งเรื่องร้องเรียนควรเป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย และนอกจากเป็นช่องทางในการส่งเรื่องร้องเรียนแล้วควรเป็นช่องทางในการเสนอแนะให้ความเห็นหรือชมเชยผู้รับเหมาเพื่อเป็นกำลังใจในการดำเนินการโครงการให้ดียิ่งขึ้น การจัดซื้อจัดจ้างโดยทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ซึ่งเป็นการจัดทำสัญญาโดยมีข้อตกลงว่าจะไม่กระทำการใดที่ส่อไปในทางทุจริต โดยมีภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เป็นผู้สังเกตการณ์อิสระ (Independent Observer : IO) ตั้งแต่การจัดทำร่างของเขตของงาน (TOR) ซึ่งเมื่อมีผู้สังเกตการณ์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เข้ามาร่วมตรวจสอบด้วยทำให้ประหยังบประมาณมาก

ประธานคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล (พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ) และรองประธานคณะกรรมการ (นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์) ได้ชี้แจงประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา สรุปได้ว่า เรื่องการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) คณะกรรมการให้ความสำคัญและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องทั้งในแผนปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งคณะกรรมการมีข้อเสนอให้มีการนำการจัดซื้อจัดจ้างโดยทำข้อตกลงคุณธรรมไปยังภูมิภาคด้วย แม้มีข้อจำกัดในการดำเนินการบ้างแต่มีความพยายามผลักดันให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ผู้สังเกตการณ์จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญจริง ๆ และต้องใช้ระยะเวลาในการเข้าไปติดตามโครงการตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินโครงการ สำหรับการจัดทำ ๑ โครงการ ๑ QR Code จะมีในทุกโครงการที่จัดทำขึ้นตามโครงการข้อตกลงคุณธรรมให้มีการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลกัน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อีกทั้งมีการบูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ ซึ่งประชาชนจะเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก QR Code ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นระบบที่มีการสื่อสาร ๒ ทาง ที่ประชาชนสามารถส่งคำถามหรือข้อเสนอแนะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตอบกลับได้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

**๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับ
คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗)
ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล
พิจารณาเสร็จแล้ว**

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล (พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ) รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล (นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบได้มีการกำหนดแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) โดยกำหนดตัวชี้วัดคือ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยดีขึ้น ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายคะแนนอยู่ที่ ๔๕ คะแนน เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยแต่ละกิจกรรมปฏิรูปได้กำหนดเป้าหมาย หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานร่วมดำเนินการอย่างชัดเจน รวมถึงมีการกำหนดเป้าหมายย่อยของขั้นตอนและวิธีการตามกิจกรรม Big Rock และระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จของเป้าหมายย่อยนั้น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้าน และได้จัดทำข้อเสนอแนะแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) ซึ่งประกอบด้วย ๕ ด้าน รวม ๑๕ มาตรการสรุปได้ดังนี้

๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้าหรือการลงทุน โดยปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ ประกาศและนำเสนอความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต โดยการเปิดเผยข้อมูลลงบนประมาณตามหลักสากล และพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม

๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกในส่วนของภาคประชาสังคมและเชื่อมโยงให้ถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยสร้างการรับรู้ให้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต รวมทั้งสร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ และสร้างการรับรู้เชิงรุกให้ถึงภาคประชาสังคม

๔. การป้องกันการทุจริตในระบบราชการไทย โดยผลักดันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ให้มีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

รวมถึงดำเนินการจำลองเสมือนจริงเพื่อประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) กับหน่วยงานภายในประเทศ โดยกำหนดแหล่งประเมินจากองค์กรและบุคคลที่น่าเชื่อถือ และให้หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระทำหน้าที่ประเมิน อีกทั้งเร่งรัดการพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ โดยการบริหารจัดการ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

๕. วางระบบการขับเคลื่อน "แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)" โดยปราบปรามอย่างจริงจังและมีการลงโทษที่เข้มงวด สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต รวมทั้งจัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน "แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)" นอกจากนี้ ผู้นำประเทศควรสื่อสารมาตรการดังกล่าวข้างต้นกับประชาชน และปลูกฝังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการทุจริตด้วย

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ต้องเร่งดำเนินการตามข้อเสนอขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์การประเมินของหน่วยงานที่ให้คะแนนประเทศไทยค่อนข้างต่ำ พิจารณาศึกษาประเทศที่มีคะแนนดีขึ้น พิจารณาแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสเรื่องการทุจริตได้อย่างรวดเร็ว สนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงงบประมาณรายจ่ายของภาครัฐได้โดยสะดวก ให้ความร่วมมือกับต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องสร้างปรากฏการณ์เชิงบวกเพื่อให้มีการรับรู้เรื่องการต่อต้านการทุจริตอย่างกว้างขวางโดยใช้สื่อเป็นตัวกลางสำคัญ และรัฐต้องให้ความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อให้มีการยกย่องสรรเสริญบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตด้วย

ประธานคณะกรรมการได้ตอบชี้แจงว่า ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นข้อเสนอแนะ ที่มีประโยชน์ ซึ่งคณะกรรมการจะได้รับไปพิจารณาดำเนินการศึกษาเพิ่มเติมตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ส่งเลื่อนระเบียบวาระที่ (๕) ระเบียบวาระที่ ๖.๒ - ๖.๕ ออกไปก่อน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา